

A už to jede: Ukrajinské potraviny. Green Deal. EU začíná ustupovat

- CZ24 News | 2. února 2024

EU: Protesty evropských zemědělců, kteří se staví zejména proti nákladné klimatické politice EU na snižování emisí či levnému dovozu, začínají v mnoha zemích nabývat na síle. Vzbouření francouzští farmáři se již se svou kolonou zemědělské techniky přiblížili na dosah Paříže, před kterou francouzská vláda ve středu nechala rozmístit obrněná vozidla. Napjatá situace je také v Bruselu, kde policie kvůli protestům zemědělců uzavřela budovy hlavních orgánů EU. Vedoucí představitelé EU slibují, že během čtvrtletního summitu přistoupí na ústupky. „Když nebudeme bojovat, zemřeme,“ zaznívá od farmářů.

Protesty zemědělců se v mnoha evropských zemích značně vyhrocují a největší intenzity nabraly ve Francii a Belgii, kde zemědělská technika blokuje dálnice a protestující farmáři se s ní snaží dostat do největších měst.

Francouzská vláda ve středu informovala, že zemědělci svým vjezdem na okraj Paříže, Lyonu a dalších strategických míst překročili červenou linii a [podle stanice France24](#) se protestujícím ve středu rozhodla bránit vjezd do francouzské metropole i za pomoci obrněných vozidel. Francouzská policie ve středu taktéž několik protestujících zemědělců zadržela.

Zemědělské odbory, na které neudělaly dojem ústupky nabízené vládou prezidenta Emmanuela Macrona, povzbudily své členy, aby bojovali za lepší platy, méně byrokracie a ochranu před zahraniční konkurencí a šéf sdružení zemědělců ve francouzském jihozápadním departementu Lot-et-Garonne Serge Bousquet-Cassagne uvedl, že jde o bitvu na život a na smrt. „Bojujete tuto bitvu, protože když nebudeme bojovat, zemřeme,“ řekl podle stanice. Zemědělci podle francouzské vlády nedbali varování, aby se drželi dál od Rungis na okraji Paříže, kde se v blízkosti letiště Paříž-Orly nachází například největší potravinářský velkoobchod na světě a policie tak v této souvislosti pozatýkala 18 lidí.

Ministr vnitra Gérald Darmanin v televizi France 2 po povolání obrněných vozidel uvedl, že policie je připravena bránit strategická místa a větší města. „Nesměj napadnout policii, nesměj vstoupit do Rungis, nesměj vstoupit na pařížská letiště ani do centra Paříže,“ varoval zemědělce Darmanin.

Agentura Reuters [dodává](#), že obrněná vozidla na okraji Paříže byla povolána dle vlády právě proto, aby ochránila tamní velkoobchod s potravinami v Rungis.

Klimatická pravidla EU a zvyšující se náklady

Španělští a italští zemědělci dle agentury mezitím uvedli, že se připojují k protestnímu hnutí, které zasáhlo také Německo a jehož cílem je vyvinout tlak na vlády, aby zmírnily klimatická pravidla a zvýšily ochranu zemědělců před rostoucími náklady a levným dovozem.

Darmanin k situaci ve Francii uvedl, že ve středu mělo být na francouzských silnicích 10 tisíc protestujících zemědělců, kteří zablokovali 100 míst podél hlavních silnic. Kromě přesunu na Paříž se kolony pokoušely obklíčit také Lyon, třetí největší město Francie.

Stížnosti zemědělců sahající od rostoucích nákladů na plnění cílů snižování emisí uhlíku, cen pohonných hmot, inflace, byrokracie až po dovoz obilí z Ukrajiny, mají u francouzské vlády v

některých oblastech zastání. Francie chce dle nového premiéra Gabriela Attala své zemědělců před politikou EU ochránit formou výjimek. „Francie musí dostat výjimku pro své zemědělství,“ hlásal a zemědělcům přislíbil další „podpůrná opatření“.

Barikády v Bruselu

Během středy a noci na čtvrtek zemědělci ve velkém zamířili také do centra Bruselu, kde se má ve čtvrtek konat summit vedoucích představitelů EU. Traktory již ve středu večer byly vidět v okolí Evropského parlamentu a policie při příjezdu zemědělců, nespokojených s dopady unijní zelené politiky, uzavřela budovy Komise a Rady.

Zemědělci již předem totiž sdělili, že se chystají ve městě mnoha unijních institucí politice EU bránit i za pomoci barikád. „Plánujeme – jako zemědělci – jet do Bruselu a postavit barikády, protože se ve čtvrtek koná setkání (vedoucích představitelů),“ řekl Reuters belgický zemědělec Eddy Dewite v koloně traktorů na dálnici.

Server Euractiv.com [informuje](#), že unijní činitelé tváří v tvář rostoucím protestům zemědělců, které se nevyhýbají ani Bruselu, začínají slibovat, že učiní ústupky. Evropská komise ve středu navrhla zavedení ochranných opatření na omezení dovozu potravin z Ukrajiny a přijala návrh Francie na částečnou výjimku z povinnosti zemědělců využívat úhor.

Opatření, které se týká dovozu ukrajinských výrobků do EU, které jsou od ruského napadení země v roce 2022 osvobozeny od cel a kvót, má zahrnovat posílení „ochranného mechanismu“, aby bylo možné rychle přijmout „nápravná opatření“ v případě „škodlivých účinků“ pro jeden nebo více členských států. Děje se tak zejména kvůli výraznému dovozu některých výrobků, jako je drůbež a cukr, čímž tyto potraviny v EU značně zlevňují. Ochranná opatření v tomto ohledu požadují hlavně Maďarsko, Polsko, Slovensko, Bulharsko a Rumunsko.

V zájmu ochrany „citlivých výrobků“, jako je cukr a drůbež, Komise rovněž navrhla stanovit prahovou hodnotu pro dovoz na základě průměrné úrovně pro roky 2022 a 2023. Jejich překročení by vyvolalo aktivaci záchranné brzdy a znovuzavedení cel.

Zemědělcům však pouze tyto ústupky nestačí. Přestože hlavní evropské sdružení zemědělských svazů Copa-Cogeca rozhodnutí vítá, upozorňuje, že jde o „omezený“ krok, který má navíc přicházet pozdě. Kvůli tomu, že nezaznává mnoho ústupků Komise v rámci unijní zemědělské politiky, členské státy vyzvaly, aby na ni během čtvrtečního summitu více zatlačily a jednaly o zavedení dalších výjimek.

[ZDROJ](#)